

EVOLUȚIA SECTORULUI DE PRODUCERE A MOBILEI ÎN PERIOADA 2005-2014

Irina BULAT

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Activitatea de producere a mobilei face parte din industria prelucrătoare. Cu toate acestea, are puncte de coincidență cu ramura construcțiilor, inclusiv în ceea ce privește evoluția vânzărilor. Articolul dat cuprinde o analiză a sectorului de producere a mobilei, în vederea depistării problemelor existente și respectiv, identificarea unor soluții de îmbunătățire.*

Cuvinte cheie: *activitatea de producere a mobilei, evoluție, export și import de mobilă și părți ale ei, analiza SWOT*

1. Analiza evoluției sectorului de producere a mobilei în Republica Moldova

În 2011, la inițiativa USAID CEED II, a fost efectuat un studiu al industriei de mobilă din Republica Moldova, la care au participat și specialiști din domeniu de peste hotarele țării. Una din recomandările de bază a specialiștilor pentru dezvoltarea sectorului a fost crearea unei asociații care ar uni forțele producătorilor de mobilă. Înainte de a începe susținerea acestui sector, USAID a invitat peste 30 de companii producătoare de mobilă și alți actori cheie să discute despre cum ar putea fi consolidată industria. Aceste discuții au stârnit interesul pentru reanimarea asociației "latente" din sector, ca modalitate de a spori colaborarea. După câteva luni de planificări și negocieri a fost re-creată Uniunea Producătorilor de Mobilă din Moldova.

Începând cu septembrie 2012, Uniunea producătorilor de mobilă din Moldova devine co-organizator al expoziției internaționale Furniture.

Un proiect major al uniunii îl reprezintă crearea unui centru specializat care ar aduna sub un acoperiș cei mai mari producători de mobilă din Moldova.

Astfel, pe piața națională, în anul 2012 au apărut două centre comerciale destinate exclusiv comercializării produselor de mobilier. Pe 1 august 2013, 5 membri ai Uniunii Producătorilor de Mobilă din Moldova au deschis un magazin comun de mobilă la Comrat. Cei 5 producători: Crinela, Stejaur, Anturaj, Tronex și Tiara și-au unit eforturile pentru a arenda 2 etaje (cu suprafața totală de 2000 m²) ale clădirii unui centru comercial recent construit, pentru a crea un magazin de mobilă care să deservească zona de sud a Moldovei.

Pe data de 15 august 2013 a avut loc deschiderea oficială a primului mall de mobilă din Republica Moldova cu 15 000 m² de spații comerciale, 20 de branduri și peste 3000 de articole de mobilă. MOBIMALL este deschis de către Uniunea Producătorilor de Mobilă din Moldova în colaborare cu compania Creator Iu. Bors și cu susținerea proiectului USAID CEED II.

Scopul de bază al Mobimall este facilitarea procesului de cumparare a mobilei și oferirea produselor și serviciilor de cea mai înaltă calitate. Astfel, persoanele în cautare de mobilă, vor vizita o singură destinație pentru a alege corect mobila de care au nevoie.[1]

În datele statistice, activitatea de producere a mobilei este inclusă în categoria Producția de mobilier și alte activități industriale, deaceia, în continuare se va analiza ramura dată în întregime.

În anul 2005 existau 256 de întreprinderi care aveau ca gen principal de activitate producerea mobilei, dar, până în anul 2014, numărul acestora aproape s-a dublat, ajungând la 492.(figura 1)

În comparație cu numărul total al întreprinderilor existente în Republica Moldova în anul 2014 (53738), sectorului dat îi revin 0,92%.

Conform clasificării întreprinderilor, din cele 492, 6 sunt întreprinderi mari, 15 – mijlocii, 77 – mici, iar 34 – microîntreprinderi.(figura 2)

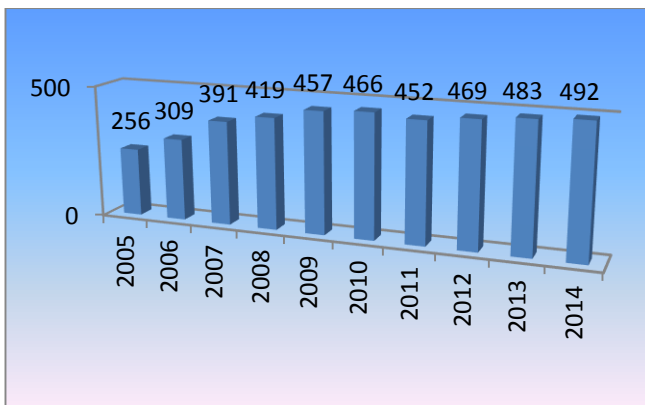

Figura 1. Numărul de întreprinderi existente în categoria Producția de mobilier și alte activități industriale în perioada 2005-2014

Sursa: elaborat de autor în baza informațiilor oferite de Biroul Național de Statistică. [2]

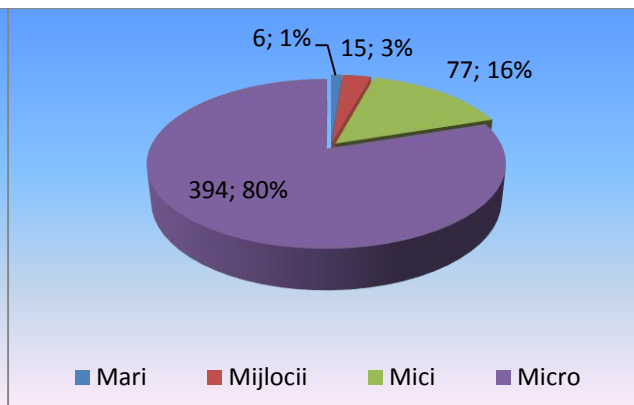

Figura 2. Structura întreprinderilor din ramura de producere a mobilierului și a altor activități industriale în anul 2014

Conform Clasificării standard de Comerț Internațional, mobilierul este inclus în categoria nr. 82 „Mobilier și părțile ei”. Astfel, în perioada analizată, comerțul exterior de astfel de bunuri s-a aflat în dinamică. Pe parcursul anilor 2005-2008, atât importul de mobilă, cât și exportul era în continuă creștere. Valoarea mobilei importate era de circa două ori mai mare decât a mobilei exportate. Anul 2009 a atras și în sectorul de producere a mobilierului criza înregistrată în domeniul construcțiilor. Este bine cunoscut faptul că, chiar dacă este o parte componentă a industriei prelucrătoare, activitatea de producere a mobilierului este înrudită cu cea a construcțiilor și depinde foarte mult de aceasta. Ambii indicatori ce caracterizează comerțul internațional s-au diminuat cu circa 40%. Deja începând cu anul următor – 2010 – piața externă prinde viață, însă cu alte tendințe: valoarea mărfii exportate se apropie de cea importată, iar în anul 2011 o întrece cu 15035 mii de dolari. Ultimele date înregistrate (anul 2014) prezintă, deasemenea exportul în prim plan, cu 81,12% mai mult decât valoarea mobilei importate. Este un lucru îmbucurător, deoarece apar din start câteva idei:

1. Populația Republicii Moldova s-a reorientat pe piață, preferă mobilă autohtonă, în defavoarea celei de import;
2. Producătorii moldoveni s-au perfecționat și fabrică produse mai calitative, la preț convenabil;
3. Producătorii moldoveni și-au extins piețele de desfacere în exteriorul țării.

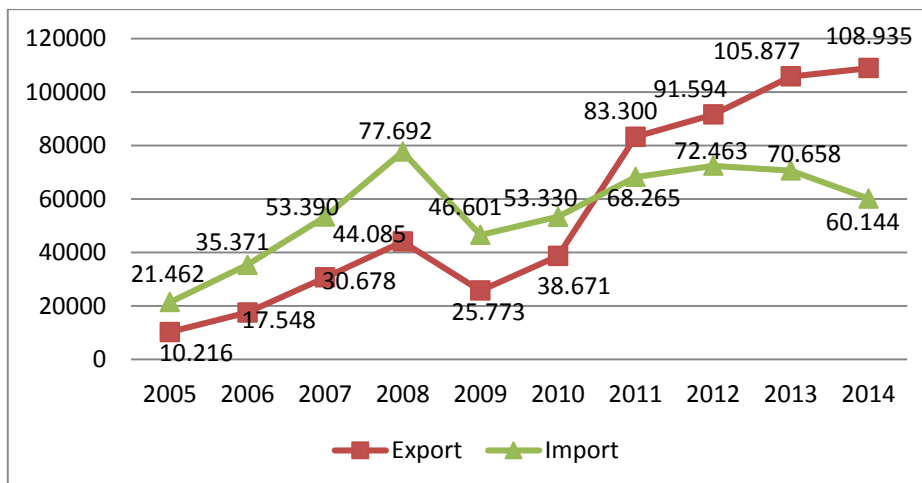

Figura 3. Importul și exportul de mobilă și părți ale ei în perioada 2005-2014, mii \$

Sursa: elaborat de autor în baza informațiilor oferite de Biroul Național de Statistică [2]

În ceea ce privește proveniența mobilei de import, statistica arată că moldovenii preferă produsele care provin din Uniunea Europeană (62,0-54,7%), față de cele produse în Comunitatea Statelor Independente (30,3-22,9%).

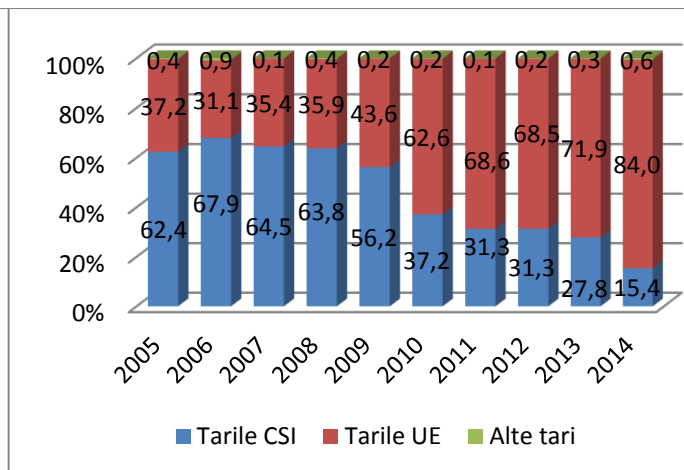
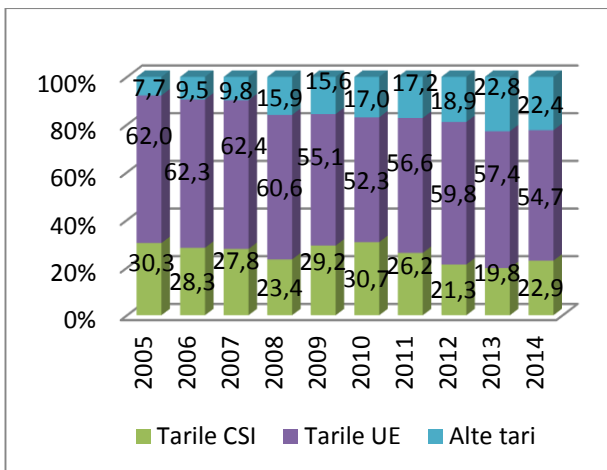

Figura 4. Structura importului de mobilă și părți ale ei în perioada 2005-2014, %

Figura 5. Structura exportului de mobilă și părți ale ei în perioada 2005-2014

Sursa: elaborat de autor în baza informațiilor oferite de Biroul Național de Statistică. [2]

Datele statistice referitoare la exportul de mobilă prezintă reorientarea producătorilor de mobilă de la piața CSI spre piața europeană, cifrele schimbându-se complet în ultimii ani. Astfel, în anul 2005, cea mai multă producție se exporta în Comunitatea Statelor Independente (62,4%), iar în Uniunea Europeană doar 37,2 %. Ultimele cifre arată, însă, că 84,0 % din mobilierul exportat ajunge pe piața europeană și doar 15,4 % în cea a statelor CSI. Situația este și de natură politică, dat fiind faptul că țara noastră în genere se orientează spre integrarea europeană.

2. Analiza SWOT a industriei mobilei din Republica Moldova

Analiza SWOT constituie cea mai importantă tehnică managerială utilizată pentru înțelegerea poziției strategice a unei întreprinderi/organizații/sector și cuprinde selectarea punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și riscurilor sau amenințărilor. Analiza SWOT se elaborează cu scopul de a determina mai ușor problemele existente, în vederea găsirii soluțiilor care ar putea ameliora situația analizată.

Tabelul 1. Analiza SWOT a industriei mobilei din Republica Moldova

<p>Puncte tari</p> <ol style="list-style-type: none"> Existența Uniunii producătorilor de mobilă din Moldova; Forța de muncă de înaltă calificare; Experiența bogată a producerii mobilei; Condiții avantajoase de dezvoltarea producerii mobilei; Cererea înaltă la producția de mobilier 	<p>Puncte slabe</p> <ol style="list-style-type: none"> Utilaj învechit; Lipsa materiei prime autohtone; Concurența nelocală; Utilizarea materialelor nocive; Motivarea slabă a angajaților
<p>Oportunități</p> <ol style="list-style-type: none"> Dezvoltarea progresului tehnico-științific; Tehnologiile informaționale dezvoltate; Politica Guvernului Republicii Moldova de promovare a produsului autohton; Pregătirea specialiștilor de către instituțiile superioare de învățământ 	<p>Amenințări</p> <ol style="list-style-type: none"> Nivelul de trai al populației; Situația socio-politică în țară; Dependența de resursele energetice și materiale din afara țării

Sursa: elaborat de autor

Depistarea corectă a problemelor este urmată, de obicei, de soluționarea adecvată a acestora.

3. Propuneri de îmbunătățire a sectorului de producere a mobilei

Acest sector este relativ mic și slab reprezentat pe piețele internaționale. O barieră majoră în calea dezvoltării este lipsa unei baze locale de materie primă, fapt care îi determină pe producători să importe aproape toate materialele. În plus, producătorii din Moldova nu profită pe deplin de forța de muncă ieftină de care dispun; în loc să fabrice produse de valoare înaltă care implică muncă intensivă, sectorul realizează produse mai puțin costisitoare. Pe lângă aceasta, producătorii de mobilă din Moldova trebuie să continue să investească

în cercetări de piață, pentru a înțelege mai bine cum să satisfacă gusturile consumatorilor atât la nivel local, cât și la nivel internațional. Aceste cercetări ar ajuta sectorul să înțeleagă conceptele de mobilă cu valoare adăugată și lucrată manual, care constituie o nișă importantă ce lipsește astăzi din această industrie.

De asemenea, sunt indicii despre existența unei piețe clandestine sau absolut ilegale a mobilei, ce împiedică creșterea și investițiile în sector. Alte neajunsuri ale sectorului sunt fabricile vechi și abilitățile reduse de merchandizing și vânzări cu amănuntul. Pentru ca Moldova să-și sporească vânzările pe piața locală și la export, să atragă investiții străine și să-și sporească productivitatea, este necesar să existe o sinergie în aceste domenii strategice.

Principalele probleme existente în sectorul de producere a mobilei din Republica Moldova sînt următoarele:

- activarea ilegală a unor întreprinderi și economia tenebră la altele;
- mai sunt încă multe societăți comerciale cu mașini și utilaje învechite, care nu mai pot face față concurenței de piață;
- renunțarea, în mare parte, la produsele de mobilier tradiționale, în detrimentul unor modele cerute de clienți. Renunțarea acestora la comenzi pune întreprinderile producătoare în mare dificultate;
- lipsa materiei prime autohtone și importul lor la prețuri mari;
- finisarea cu substanțe nocive;
- folosirea unui număr foarte mare de muncitori necalificați;
- lipsa de interes a angajaților pentru calificarea și pregătirea profesională continuă a muncitorilor;
- salariile foarte mici ale muncitorilor duc la diminuarea calității și productivității muncii.

Unele dintre soluțiile propuse pentru dezvoltarea industriei date ar putea fi următoarele:

- încurajarea înființării întreprinderilor noi prin acordarea de granturi bănești sau înlesniri fiscale pentru primii ani de activitate;
- acordarea creditelor cu dobîndă scăzută sau cu o parte nerambursabilă întreprinderilor ce doresc să reînnoiască utilajul de producere;
- orientarea întreprinderilor ce produc mobilă din lemn masiv spre piața externă, unde este apreciat acest lucru și unde poate fi comercializat la un preț mult mai ridicat;
- organizarea importului materiilor prime de către întreprinderi, pentru a putea negocia prețuri mai mici;
- alegerea substanțelor ecologice pentru finisarea mobilei, pentru a proteja sănătatea muncitorilor, dar și a cumpărătorilor;
- încheierea unui acord dintre instituțiile de învățămînt unde are loc instruirea viitorilor specialiști și Uniunea producătorilor de mobilă, pentru a asigura un parteneriat durabil și avantajos pentru fiecare dintre părți;
- sponsorizarea instituțiilor de învățămînt de către producătorii de mobilă, în scopul educării și pregătirii adecvate a viitorilor angajați.

În urma implementării a cîteva din aceste propuneri, industria producerii mobilei din Republica Moldova poate genera o creștere însemnată. Un lucru îmbucurător este existența unei organizații ramurale neguvernamentale ce are scopul de a proteja producătorii de mobilă. Se presupune că în viitor vor mai exista evenimente importante în sector, ca dovadă a colaborării dintre fabricile de mobilă din țara noastră.

Bibliografie

1. Uniunea producătorilor de mobilă din Moldova
Disponibil: <<http://upm.md/>> Accesat [17 noiembrie 2015]
2. Date statistice cu privire la activitatea de antreprenoriat în sectorul de producere a mobilei, comerțul extern cu mobilă și părți ale ei
Disponibil: <<http://statbank.statistica.md/pxweb/Database/RO/databasetree.asp>>
Accesat [20 noiembrie 2015]